

Tris, prvi ris, ki prihaja na Gorenjsko

Tris v prilagoditveni sobi, foto: Miha Krofel, LIFE Lynx

V začetku marca so v prilagoditveno oboro na Pokljuki pripeljali prvega risa, ki bo izpuščen na Gorenjskem. Ime za risa, ki so ga pripeljali iz Romunije, so izbirali učenci Skupnosti šol Biosfernega območja Julijske Alpe in so ga poimenovali Tris (triglavski ris).

Triglavski narodni park je edini narodni park v Sloveniji in spada med najstarejše parke v Evropi. Ob letošnjem praznovanju 40-letnice zakonske razglasitve parka bo prejel prav posebno darilo. V začetku marca je bil v okviru projekta LIFE Lynx na območje Triglavskega narodnega parka pripeljan prvi izmed vsaj petih risov, ki bodo doseljeni na Gorenjsko. Pred izpustom v naravo bo ris v prilagoditveni sobi nekaj tednov spoznaval svoje novo okolje. V tem času je pomembno, da risa ne vznemirjamo, saj gre za divjo žival, ki je zelo plašna. Lokacija obore ni javno znana, ljudi pa prosijo, da se ji ne približujejo. Okolico obore nadzorujejo tudi s kamerami in s pomočjo nadzornikov parka ter inšpektorjev.

Ris je v Sloveniji avtohtona živalska vrsta, ki je po naselitvi leta 1973 prišel tudi

na območje Triglavskega narodnega parka. Prvič je bil na tem območju zasleden januarja 1986 v Trenti. Opažene so bile predvsem posamezne živali ali posredni znaki njihove prisotnosti (npr. sledi) v različnih predelih parka. Po podatkih Javnega zavoda Triglavski narodni park je bil ris največkrat opažen zlasti na širšem območju Trente, na Pokljuki in v Bohinju. Zadnji podatek o dejansko opaženi živali v Triglavskem narodnem parku pa je iz februarja 2018 iz doline Radovne.

Vsak od doseljenih risov dobi tudi ime, tokrat so ga izbrali učenci Skupnosti šol, ki povezuje več kot 7000 učencev iz 39 osnovnih šol z Gorenjske in severne Primorske. Predlaganih je bilo več kot 120 imen, izmed katerih je nato strokovna komisija, ki so jo sestavljali hokejist in ambasador projekta LIFE Lynx Anže Kopitar, igralec Nik Škrlec, koordinatorka projekta LIFE **Naturaviva Maja Opalički Slabe**, Miha Marolt iz Javnega zavoda Triglavski narodni park in ambasador Biosfernega območja Julijske Alpe Polona Kenda, izbrala 10 imen, povezanih z gozdom, Alpami oziroma gorami, risi in imena, ki so lokalno specifična. V prvem tednu marca so učenci iz 20 različnih šol ponovno glasovali in med imeni Trin, Julijan, Tris, Julij, Kugy, Alpi, Brin, Blisk, Anže, Rožle izbrali zmagovalca - Tris.

Medtem ko se ris prilagaja na svoje novo okolje, si lahko obiskovalci Triglavskega narodnega parka ogledajo umetniško razstavo o risu, ki je nastala v okviru likovne kolonije z naslovom Ohranimo risa, ki z močnimi in barvitimi podobami prinaša svojevrsten uvid v skrivni svet naše največje divje mačke. Bolj kot besede nam namreč lahko približa risa njegova slikana ali risana podoba. Svoja dela na razstavi predstavljajo: Karmen Bajec,

Franc Bešter, Brut Carniollus, Barbara Demšar, Petra Draškovič Pelc, Andreja Pogačar, Brigita Požegar Mulej, Andreja Srna in Alenka Ana Stante.

Vabljeni k ogledu v Infocentru Triglavsko roža Bled, od 5. marca do 11. aprila 2021, vsak dan med 10. in 14. uro.

V okviru projekta LIFE Lynx so, za rešitev dinarsko-JV alpske populacije risa pred izumrtjem, do sedaj v naravo izpuštili sedem risov; tri na Hrvaškem in štiri v Sloveniji. Do konca projekta bodo v populacijo vključili štirinajst živali. Prvi izpuščen ris v Sloveniji Goru je imel z domačo risinjo Tejo že dve legli potomcev.

V letošnjem letu so v Romuniji in na Slovaškem ujeli pet risov za preselitev. Več informacij o projektu dobite na www.lifelynx.eu in life.lynx.eu@gmail.com.

:: TNP